

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 48

Folsgeare 1920

© Foto: uitgeverij van der Meulen bv Sneek

Tsjaerddyk 48

Douwe Lucas Elsinga (uit Marsum) is schoenmaker in Folsgeare. In 1846 trouwt hij met Jeltje Pieters Bergsma. Zij is weduwe van Bokke Pieters Nettinga, Van hem leerde zij het vak van schoenmaker. Daarnaast was ze naaister. Jeltje heeft twee kleine dochttertjes, samen krijgen Douwe Lucas en Jeltje nog zes kinderen. Het gezin woont sinds 1850 in de Tempel.

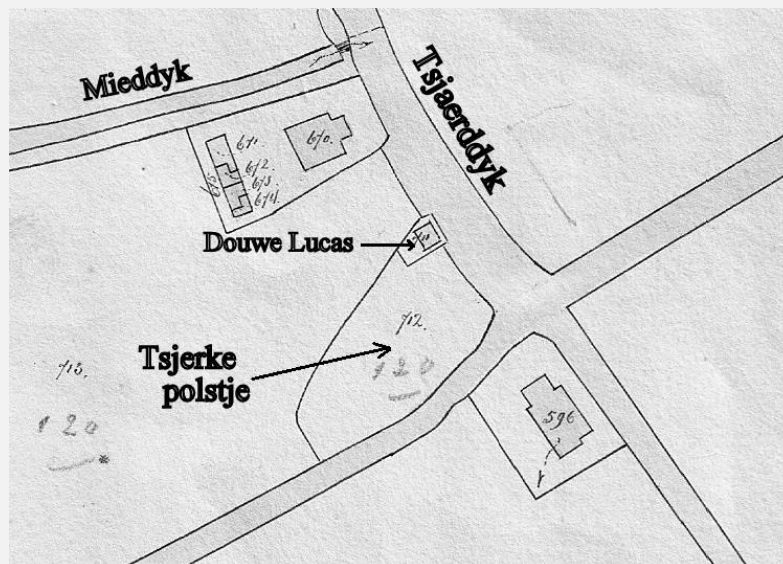
Jeltje Pieters overlijdt in 1860 en Douwe Lucas Elsinga hertrouwt in 1863 met Tjitske Elzer. Zij is weduwe van Jurjen Sweering en neemt haar jongste kinderen, Maaïke en Hendrik, mee. Samen krijgen Douwe en Tjitske nog een zoontje dat maar 10 maanden oud zal worden.

In 1876 koopt Douwe Lucas een stukje grond van de kerkvoogden. De grond maakt deel uit van het ‘Tsjerkepôltsje’ tegenover de kerk. Dit perceel was na de afbraak van het pastoorshuis/pastorie onbebouwd. Doordat de kerk vanwege de bouw van de nieuwe kerk geldgebrek had, kon Douwe Lucas daar een stukje van kopen. Overigens werd het Tsjerkepôltsje jaren later ‘Piers pôltsje’ genoemd. Pier Cnossen komt rond 1940 op Tsjaerddyk 38 te wonen. Zijn paar koeien grazen op dit stukje grond.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 48

Douwe Lucas laat hier in 1876 een huis bouwen door zijn buurman, timmerman Gerrit Monsma. Als het huis klaar is verhuizen Douwe en Tjitske met de nog inwonende kinderen Akke Douwes en Hendrik Sweering, samen met hun hulp in de huishouding Akke Hendriks Ykema, naar hun nieuwe huis.

Kaart 1880

Douwe Lucas woont er maar kort, want hij overlijdt op 8 mei 1878 op 57-jarige leeftijd. Zoon Lucas Douwes is dan schoenmakersknecht in Hartwerd, maar komt na het overlijden van zijn vader terug naar Folsgeare om de zaak over te nemen. In datzelfde jaar trouwt Lucas in september met Antje de Bruin, geboren in Pingjum, nu dienstmeid in Nijland. Zijn zuster Akke Douwes verlaat het ouderlijk huis na haar trouwen met Wigger Atsma uit Wolsum.

Hendrik Sweering is bij de boer en blijft bij zijn stiefbroer Lucas wonen. In 1882 verlaat Hendrik het huis en gaat in Oppenhuizen werken. Hij is inmiddels verloofd met Trijntje Tjeerds Wierda, geboren in 1857 in Bozum, die in Goënga als dienstmeid werkt. Echter, Trijntje komt te overlijden en Hendrik keert terug naar Folsgeare en woont weer bij Lucas en Antje.

Hendrik trouwt op 10 mei 1884 met Trijntje Breeuwsma en gaat in Abbega wonen.

Het huis zit inmiddels weer vol leven met de twee kinderen Imkje (1880) en Douwe (1883) van Lucas Douwes en Antje, maar het wordt heel stil als op 27 augustus 1884 Lucas Douwes plotseling overlijdt. Antje en de kinderen gaan in november 1884 terug naar haar geboorteplaats Pingjum.

Het huis staat een paar maanden leeg, tot Hein Stallinga en Antje Hok er na hun trouwen in mei 1885 gaan wonen. Hein is schippersknecht in Nijland en Antje

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 48

dienstmeid in Ysbrechtum. Het bevalt ze niet in Folsgeare want in 1886 verhuizen ze alweer.

De volgende bewoners zijn Afke Kamstra (geboren in het kerkhuis zuid aan de Tsjaerddyk in Folsgeare) en Jan de Jong uit IJlst. Zij trouwen in 1887 en verhuizen naar Tsjaerddyk 48, samen met Afke haar moeder. Afke overlijdt in april 1888, een maand na de geboorte van haar dochter. Jan de Jong hertrouwt met Sjoukje Kamstra (nicht van Afke) en zij verlaten de woning in 1889.

Ruurd Abma en Johantje Visser trouwen op 16 mei 1885 en gaan in het kerkhuis zuid wonen. Ruurd is een echte Folsgeaster, maar is boerenknecht in Hidaard. Het werk bij de boer is niet zijn roeping en na zijn huwelijk begint hij als manufacturier met Johantje, die naaister is, aan een nieuw avontuur. Ruurd Abma is nu manufacturier/arbeider en gaat met een rugzak waarin zijn lappen stof zitten bij de deuren langs.

Na de geboorte van hun 4^e kind verhuist het gezin naar Tsjaerddyk 48 en ze zullen hier tot 1914 blijven wonen.

Vanaf 1914 wordt het huis achtereenvolgens door meerdere gezinnen bewoond.

1938, Foto: uitgeverij van der Meulen bv Sneek

Dorpsgenoten Gerrit Rijpma en Rinske Goudberg, die in oktober 1966 trouwen, gaan in datzelfde jaar in het huis wonen. In deze periode krijgt het huis een ander dak.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 48

Lang blijven Gerrit en Rinske niet op dit adres, want in 1971 komt Piet Speelman met zijn vrouw Anneke de Jong in het huis. De woning wordt door deze nieuwe bewoners in de loop van de tijd grondig opgeknapt en uitgebreid. Het oude huis is na de talloze verbouwingen niet meer te herkennen.

Huidige situatie, foto Atse Bruin

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Atse Bruin, uitgeverij van der Meulen bv, Sneek

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkene. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.